

Auxiliar curricular al manualului de istorie
Clasa a V-a
Caiet de lucru gratuit

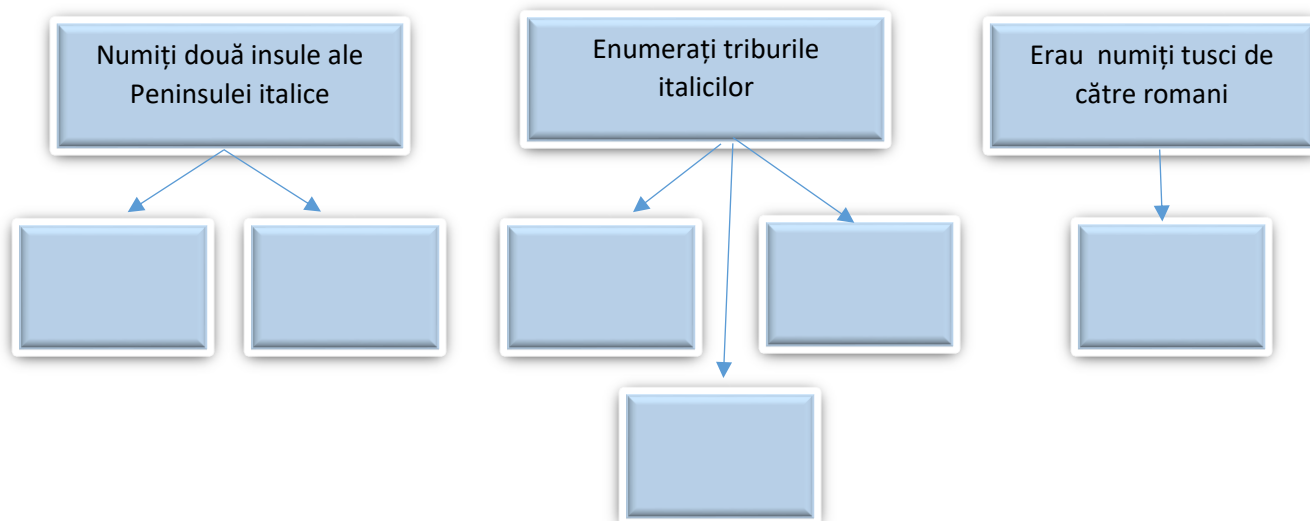
LUMEA ROMANĂ
ISTORIE
Clasa a V-a

Profesor Sandu Mariana
Profesor Chelmu Loredana
2022

Fondarea Romei: istorie și legendă

FIȘA 1

1. Cu ajutorul hărții de mai jos completează casetele.

2. Completați spațiile libere:

„Cetatea Romei a fost întemeiată de doi frați gemeni, [ ] și Remus. Abandonati de mici pe malul fluviului [ ], ei au fost găsiți și hrăniți de o [ ]. Mai târziu, cei doi frați au hotărât să întemeieze un [ ] pe locul unde au fost crescuți de aceasta. Orașul a fost numit [ ], după numele lui Romulus.
(după Titus Livius, De la întemeierea Romei)

3. Completați casetele de mai jos cu răspunsurile corecte.

Anul întemeierii	Întemeietorul .....
Locul întemeierii	Fratele întemeietorului .....

Întemeierea Romei

4. Explică următorii termeni:

Colină	....
Fondare	.....

FIȘA 2

1. Cu ajutorul textului, a manualului și a internetului găsiți cele mai importante forme de relief ale Peninsulei Italice.

„Ținuturile cele mai de nord ale Italiei - cele de la poalele Alpilor - sunt niște câmpii care se întind până în punctul cel mai înaintat al Mării Adriatice ... ..Munții Apenini străbat Italia în tot lungul ei, dar lasă, în același timp, și de o parte și de cealaltă (...) loc pentru câmpii și dealuri dătătoare de minunate roade (...)

Se cuvine, totodată, să pomenim (...) numărul însemnat al cursurilor de apă și al lacurilor din Italia, mulțimea izvoarelor calde și reci cu însușiri dătătoare de sănătate (...), belșugul de mine (...) marele număr al materialelor de construcție (...) hrana ei îmbelșugată pentru oameni și dobitoace (...).

(Strabon, *Geografia*)

Munți

.....
.....
.....

Câmpii

.....
.....
.....

Râuri

.....
.....
.....

Mări

.....
.....
.....

Statul roman

Fişa 1

I., „După ce toţi cetăţenii s-au strâns în for, Brutus – comandantul cavaleriei - în discursul rostit în faţa poporului, a vorbit despre tirania regelui însuşi, despre suferinţele şi chinurile îndurate de poporul roman, silit să trudească în duhoarea cumplită a canalului şi a şanţurilor. Bărbaţii romani, mândri biruitori ai atâtor noroade, războinici cu faimă altădată, au ajuns să fie astăzi nişte bieţi muncitori cu ziua, nişte amărâţi cioplitori în piatră. Tarquinius Superbus înspăimântat de noua situaţie se îndreptă spre Roma ca să înăbuşe tulburările.... Numai că a găsit porţile oraşului zăvorâte: poporul îi hotărâse exilul. ... După regi, în comiţiile centuriate ale poporului au fost aleşi la cârma statului doi consuli ...”

(Titus Livius, *Ab urbe condita*, Despre răscoala din 509 î.Hr.)

Citeşte textul cu atenţie şi rezolvă următoarele sarcini:

1. Selectează din text cauzele revoltei cetăţenilor romani.

.....

.....

.....

2. Numiţi ultimul rege al Romei.

.....

3. Ce funcţie deţinea Brutus?

.....

4. Prezintă urmările revoltei din anul 509 î. Hr.

.....

.....

.....

.....

Fișa 2

1. Completează casetele din tabelul de mai jos cu atribuțiile fiecărei instituții.

Magistrații (cenzori, consuli, etc)	Senatul (foștii magistrați, patricienii)	Comițiile (Adunările cetățenilor)
•	•	• .....
•	•	• .....
•	•	• .....

2. Cu ajutorul imaginii, informațiilor din manual și internetului descrieți ținuta unui magistrat roman.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

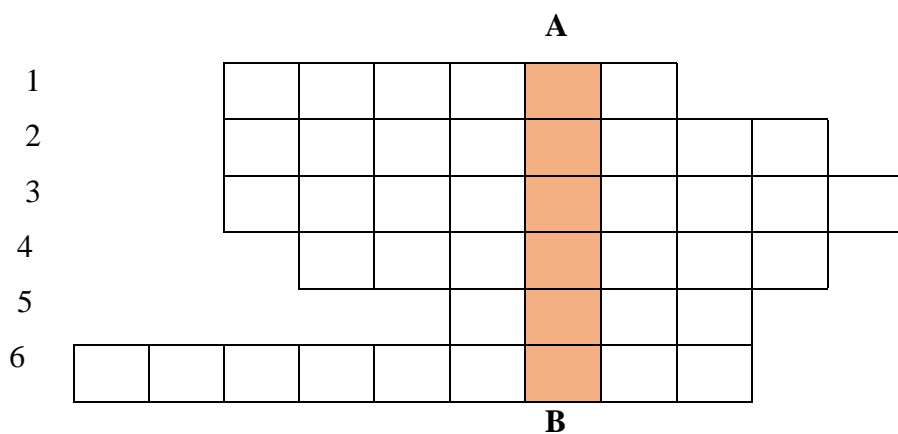

3. Completează axa cronologică – așezând cronologic – următoarele evenimente istorice:

1. întemeierea orașului Constantinopol
2. întemeierea Romei
3. împărțirea Imperiului Roman de către Teodosiu
4. domnia lui Octavianus Augustus
5. începutul Republicii

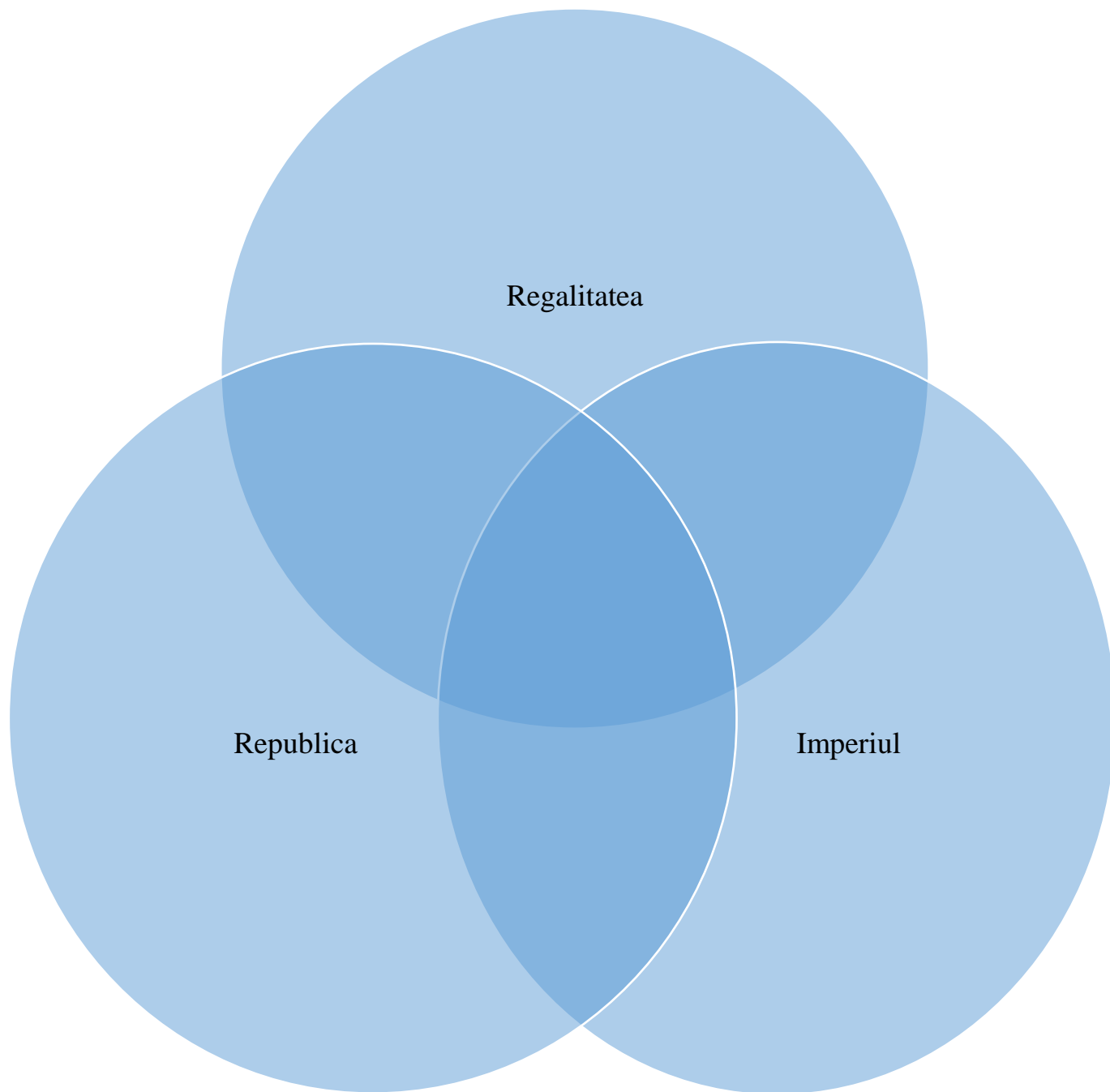
4. Rezolvați rebusul de mai jos și veți descoperi pe coloana AB numele împăratului roman care a transformat Dacia în provincie romană.

1. Cucerirea de noi teritorii de către romani se datorează ..... romane.
2. La finalul carierei soldații romani deveneau .....
3. Oraș din nordul Africii cucerit de romani în anul 146 î. Hr.
4. Conducător al cartaginezilor în al doilea război punic.
5. Al doilea război punic s-a încheiet în anul 202 î. Hr cu bătălia de la .....
6. Scipio supranumit .....

5. *Stabiliți asemănări și deosebiri între instituțiile Romei regale, Republicii Romane și Imperiului Roman.*

Fișa 4

1. Pe baza textului identificați calitățile fizice și calitățile morale ale împăratului Traian.

„Traianus era un om cu totul deosebit, mai ales prin simplitatea moravurilor sale. Avea un trup vânjos și înfrunta toate greutatea cot la cot cu ceilalți, iar cu sufletul era la înălțime, deoarece nici nu se lăsa purtat de îndrăzneala tinereții, dar nici împiedicat de bătrânețe. Nu invidia, nici nu nedreptăța pe nimeni, ci dimpotrivă, îi onora pe toți cei buni și-i înalta în demnități, de aceea nici nu se temea și nici nu ura pe nimeni. Nu-și pleca urechea la intrigi și nici nu cădea prada mâniei. Se ferea de a acapara bunurile altora și a face onoruri nedrepte.”

(Dio Cassius, *Istoria romana*)

Trăsături fizice

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Trăsături morale

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Viața cotidiană în lumea romană

Fișa 1

„Oricât de activ ar fi fost Cato cel Bătrân ca om de stat, ca administrator, ca scriitor și ca speculant, viața de familie era și a rămas centrul existenței sale; este mai valoros, spunea el, de a fi un bun soț decât un mare senator. Disciplina domestică era severă.

(...) În ce privește educația fiului său, bătrânul soldat îl iniție el însuși în toate exercițiile fizice și îl învață să se lupte, să călărească, să înoate, să se bată cu sabia și să reziste la căldură și frig. (...) el însuși îl învață pe băiat ceea ce obișnuia să învețe romanul, adică să știe să scrie și să citească și să cunoască legile țării. (...) De obicei, el împărțea aceeași mâncare cu sclavii săi și nu permitea ca aceasta să fie mai scumpă de 30 de ași (...). În schimb, el rămânea mult timp la masă, atât în oraș împreună cu tovarășii săi de club, cât și la țară împreună cu proprietarii vecini (...).

În felul acesta trăi bărbatul care a fost privit de concetățenii săi și de urmași drept modelul veritabilului cetățean roman ...”

(Theodor Mommsen, *Istoria romană*)

Pe baza textului și cu ajutorul manualului și internetului rezolvați următoarele sarcini de lucru.

1. Prezențați - în 3-4 rânduri - cine a fost Cato cel Bătrân.

.....

.....

.....

.....

2. Selectează din text informațiile referitoare la educația pe care a dat-o Cato cel Bătrân fiului său. În prezent se mai întâmplă la fel? Argumentați-vă răspunsul!

.....

.....

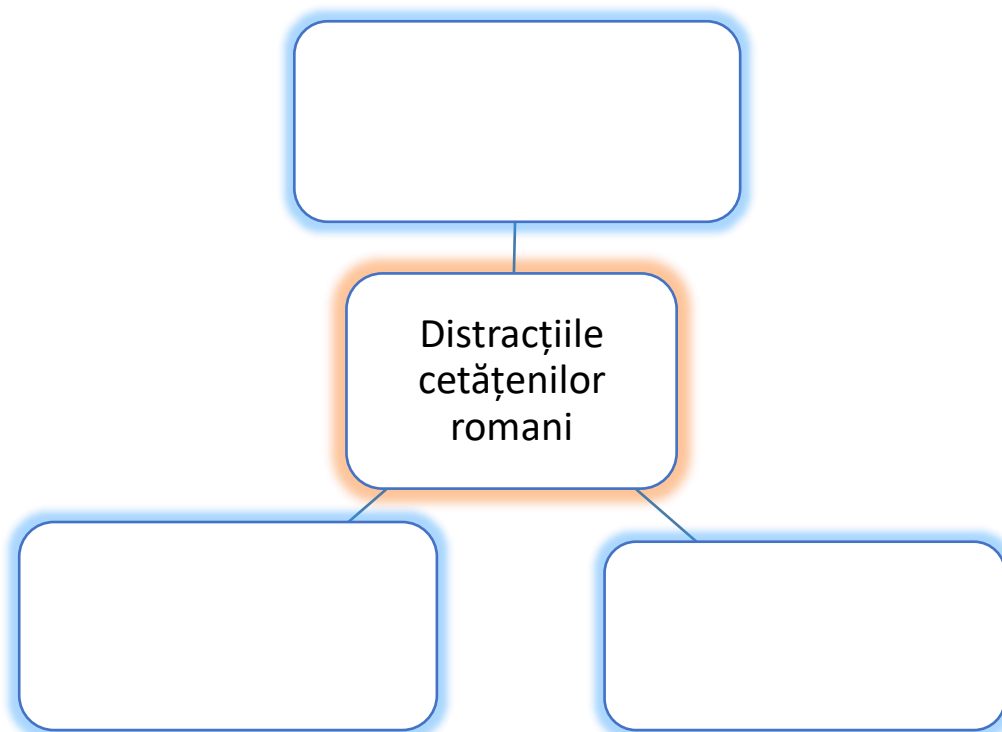
.....

.....

3. Care era relația lui Cato cel Bătrân cu sclavii săi? Ce spune această relație despre el?

.....
.....
.....
.....
4. La ce credeți că se referă Cato cel Bătrân atunci când spune că „*este mai valoros ..... de a fi un bun soț decât un mare senator*”?

.....
.....
.....
.....
.....
5. Identificați în text trei modalități de distracție a romanilor.

Fișa 2

Orașul și monumentele publice

Pe baza textului și cu ajutorul manualului și internetului rezolvați următoarele sarcini de lucru.

„Toate provinciile imperiului erau înfrumusețate în același spirit generos și de măreție publică și erau pline de amfiteatre, temple, porticuri, arcuri de triumf, bai și apeducte menite sănătății, devoțiunii și plăcerii chiar și celui mai modest dintre cetățeni.”

(Edward Gibbon, *Istoria declinului și prăbușirii Imperiului Roman*)

1. Enumerați tipurile de construcții romane.

.....

.....

2. Care era scopul acestora?

.....

.....

3. Identificați tipul de construcție din imaginile de mai jos!

4. Care este utilitatea fiecărui tip de construcție?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Un tip de construcție dintre cele de mai sus a fost construit în București la începutul secolului al XX-lea. Știi despre ce construcție este vorba? Ce simbolizează acesta?

.....

.....

.....

.....

6. Realizați o fișă a obiectivului!

Perioada în care a fost construit: .....

Împărații în timpul cărora a fost construit: .....

Tipul de construcție: .....

Utilitate:

.....

.....

.....

.....

Cine erau gladiatorii:

.....

.....

.....

Cunoașteți un gladiator celebru? Ce știți despre el?

.....

.....

.....

Fișa 3

Zeii romanilor. Templele

I. Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri.

1. Ca și alte popoare ale Antichității, romanii aveau o religie politeistă. ☐
2. Fiecare familie avea propriile zeități, numite *lari* și *penați*, care protejau căminul. ☐
3. În timpul Republicii, împăratul era considerat asemenea unui zeu. ☐
4. Funcția de preot suprem (*pontifex maximus*) revenea unui senator roman. ☐
5. Legătura dintre poporul roman și zei era realizată de senatori. ☐
6. Romanii ridicau temple în cinstea diferitelor divinități. ☐

II. Completează spațiile libere cu termenii din listă.

„În construcția templelor, romanii au preluat elemente de arhitectura etruscă și
Cele mai importante au fost închinat „triadei capitoline”:
 -Junona-Minerva, sanctuarul închinat zeului războiului(pe Câmpul
lui) și Panteonul, templul dedicat tuturor zeilor.”

Lista de termeni: templul, Jupiter, greacă, Marte.

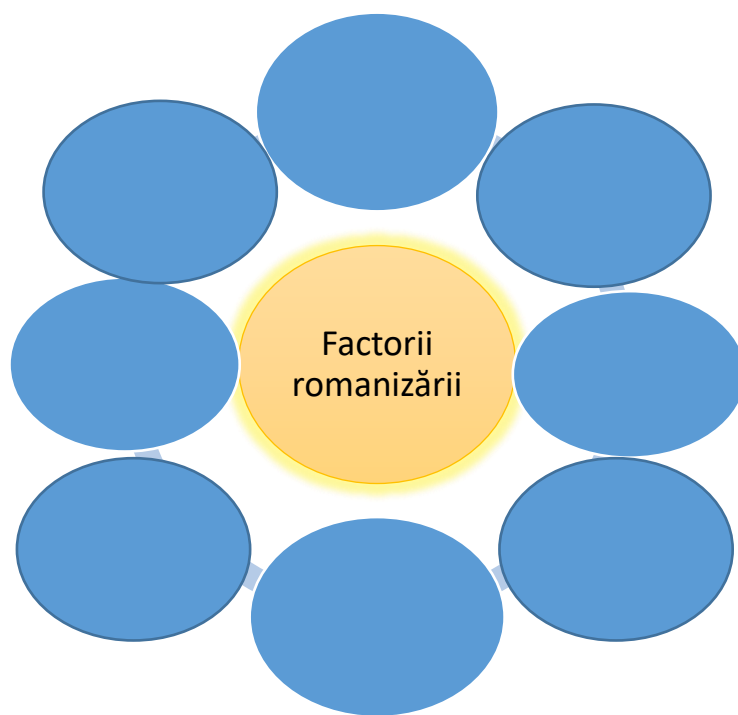
III. Atribuiți fiecărui zeu atributul său!

1	Jupiter	Zeița înțelepciunii
2	Junona	Zeul războiului
3	Minerva	Zeul cerului
4	Marte	Zeița frumuseții
5	Venus	Zeul apelor
6	Neptun	Zeița familiei

Fișa 4

Romanizarea

I. Pe baza manualului și a informațiilor de la clasă completați următoarea diagramă.

Recapitulare la final de capitol

I. Descoperiți în careu noțiunile-cheie ale capitolului *Lumea romană* și realizați scurte enunțuri cu acestea.

C	S	R	E	G	E	F	L	E	G	I	U	N	E
D	V	E	T	F	C	O	N	S	U	L	R	M	C
Î	M	P	Ă	R	A	T	P	Y	R	B	D	R	V
C	T	Y	G	K	C	A	P	E	D	U	C	T	E
C	O	N	S	T	A	N	T	I	N	O	P	O	L
R	T	R	E	M	U	S	T	U	O	L	D	C	V
T	T	R	V	B	F	H	G	T	R	A	I	A	N
A	R	O	M	A	N	I	Z	A	R	E	G	R	X
A	S	D	F	G	H	J	K	L	C	E	Z	A	R
Q	W	E	R	T	R	O	M	U	L	U	S	K	P
C	O	L	O	S	E	U	M	Z	X	C	V	B	N
S	D	F	G	H	J	K	L	Z	X	C	V	B	N

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SPOR LA LUCRU!

CUPRINS

1. Fondarea Romei: istorie și legendă	pag. 2
2. Statul roman	pag. 5
3. Viața cotidiană în lumea romană	pag. 11
4. Orașul și monumentele publice	pag. 13
5. Zeii romanilor. Templele	pag. 15
6. Romanizarea	pag. 16
7. Recapitulare la final de capitol	pag. 17